

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 265. Legitimitas an & qualiter fieri possit & debeat per rescriptum principis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73973)

ex *L. 1. ff. de stat. hom.* ubi dicitur: ingenuifunt, qui ex matre libera nati sunt, licet ancilla conceperit. Idem nimirum, quod legitimatur quoque sequente matrimonio, qui conceptus & natus parentibus utroque illo tempore inhabilibus, modò hi medio aliquo tempore, quo filius fuit in ventre, fuerint habiles, tenent Barbof. ad *c. tanta. h. t. num. 31.* Pont. *L. 11. c. 3. num. 9.* Castrop. *num. 7.* habentes pro se jus civile. *L. nuper. de nat. liber. & Auth. quib. mod. nat. eff. sui.* quos secutus fui in *foro benef. l. c.* Pari modo non legitimari per sequens matrimonium conceptos & natos ab inhabilibus, seu obstrictis impedimento dirimente, etsi justè hoc impedimentum ignoraverint, tradunt Covar. *c. 6. §. 2. à num. 17.* Mol. *cit. d. 172. in med. Mol. de primog. L. 3. c. 1. num. 11.* Garc. *l. c. num. 33.* Sarmient. *L. 1. selest. c. 6.* Fachin. *l. c. c. 55.* Gutt. *99. pract. L. 1. q. 105. num. 9.* Arg. *c. tanta.* ubi nulla facta distinctione inter bonam & malam fidem, dicitur non legitimari filium conceptum ex aliena vivente propria uxore. Contrariam tamen sententiam matrimonio & proli favorabiliorem sectantur cum Gl. in *c. tanta. v. aliam.* Surd. *L. 2. conf. 303.* Gratian. *discep. for. c. 83. n. 22.* Pont. *l. c. c. 2. num. 8.* Castrop. *num. 9.* aliique apud Fachin. & Covar. *LL. cit.* ex ea ratione, quod positâ ignorantia invincibili, impedimenti, copula, ex qua conceptus filius, solum habeat speciem intemperantia, seu simplicis fornicationis, & non, v. g. incestus, adulterii, sacrilegii, adeoque ratione illius filius non sit spurius, & consequenter legitimari possit per sequens matrimonium. Neque obstat in *cit. c. tanta.* non fieri mentionem malæ fidei; quia id opus non erat; cum mala fides in tali copula præsumatur, nisi contrarium probetur; ita Castrop. Atque ex his jam à contrario deducitur, legitimari per sequens matrimonium posse à parentibus conceptos, inter quos eo tempore fuerunt impedimenta impedientia tantum. Barb. in *c. tanta. num. 31.* Less. *de just. L. 2. 19.* Item à patre constituto in minoribus & habente beneficium; quippe per hoc ne quidem obstricto impedimento egente dispensatione; cum in ejus potestate sit privare se beneficio & privilegio illis ordinibus annexo. Fachin. *l. c. c. 52.* Covar. *l. c. num. 5.* Barb. *l. c. num. 33.* Pont. *c. 2. num. 5.* Castrop. *§. 3. num. 2.* Idem est de procreatis ex patre novitio, & matre novitia. Item de susceptis à parentibus obstrictis voto simplici castitatis; uti & ab iis, qui sponsalia cum alia contraxerant, utpote non impeditis per hoc ad validè contrahendum. Pont. *num. 6.* Castrop. *l. c.* Neque dicta legitimitio impeditur per hoc, quod matrimonium illud sequens sit clandestinum, modò postea sit ab Ecclesia approbatum, aut denuo in facie Ecclesiæ contractum in locis, ubi Trident. receptum, ubi aliàs erat invalidum; de quo vide me in *foro benef. p. 1. q. 60. num. 5.* ubi quoque *num. 3.* qualiter adhuc legitimari possint per sequens matrimonium suscepti ex copula fornicaria habita cum impedimento dirimente, nimirum Papa dispensante in jam contracto, seu illud ante jam contractum ratihabendo.

Quæst. 265. Legitimitio an & qualiter fieri possit & debeat per rescriptum Principis.

1. Resp. Ad primum: Legitimationem hanc (quæ est actus gratiosus, quo ex indulgentia Principis illegitimi redduntur legitimi) fieri posse à Principe, certum est apud omnes. Sicut enim legibus à Principe latis certæ quædam personæ reddi possunt illegitimæ seu inhabiles ad successiones officia, munera & dignitates, sic quoque eadem ejus beneficio reddi ad ea habiles, seu consequi legitimè natorum jura, ut constat ex utroque jure, *c. per venerabilem. h. t. Novel. 89. c. 9.*

2. Resp. Ad secundum: ut legitimitio hæc sit valida, requiritur primò, ut legitimandi parentibus impossibile saltem moraliter sit matrimonium, quia v. g. unus eorum jam deceffit, vel longè absens est, aut se ad contrahendum illud fecit inhabilem. Princeps enim legitimationem suam subrogat legitimationi obtinenda per matrimonium, adeoque credit, hoc esse impossibile; ita Covar. *p. 2. de sponsal. c. 8. §. num. 5.* Mol. *de primog. L. 3. c. 3. num. 39.* Mol. *l. c. d. 173. versu si is.* & alii, quos citat & sequitur Castrop. *tr. 13. d. 4. p. 7. num. 1.*

3. Requiritur secundò causa legitimandi (intellige specialis præter generalem, quæ consistere videtur in dicta matrimonii impossibilitate) eò quod Princeps legitimationem concedendo jura legesque à se statutas relaxet, aliisque præjudicet, quod sine causa non potest saltem licitè; ita cum Mol. *de primog. cit. c. 3. per tot.* referente plures alios Castrop. *l. c. num. 17.* An verò valida sit talis legitimitio sine causa, pendet ab ea quæstione; num Princeps validè sine causa dispensare possit in propriis legibus; quod tanquam probabilius se tenuisse, in *tr. de LL. d. ult.* ait Castrop.

4. Requiritur tertio spectata juris dispositione ad legitimationem maximè faciendam à Principe sæculari consensus non solum parentum, sed & legitimandi, prout expresse traditur *Auth. quib. modis natur. eff. sui.* ubi hæc assignatur ratio: quod per legitimationem legitimatus transeat ad patriam potestatem, ac proinde ususfructus bonorum illius, & administratio pertineat ad patrem, adeoque inconveniens sit, ut legitimitio renouente patre aut filio concedatur à Principe; ita Castrop. *l. c. §. 6. num. 13.* dicens esse communem DD. id ipsum tamen sic limitans, ut consensus ille patris non requiratur, dum limitatio esset diminuta respiciens personam legitimandam tantum ad honores & officia Reipublicæ, & non ad succedendum patri in bonis, eò quod patris tunc non interfit, sufficere quoque consensum legitimandi præsumptum etiam non ex actu aliquo, ut Mol. *l. c. vers. ut legitimitio,* sed ex sola scientia legitimationis & silentio, seu non contradictione, ut Castrop. ex ea ratione, quod scientia legitimationis, & cessatio contradictionis sit virtualis approbatio legitimationis, Arg. *L. 2. §. ult. ff. soluto matrim.* Et hæc de hac necessitate consensus ex juris dispositione, ut dictum; cum Princeps utendo plenitudine suæ potestatis possit quemlibet invitum legitimare; quia cum conditiones legitimationi jure humano sint statuta, potest Princeps eas statuens remittere. Castrop. *cit. n. 13. in fine.* citatis Tiraq. *de nobilit. c. 6. n. 2.* Ant. Gabr. *tit. de legit. concl. in fine.* unde jam nisi Princeps ex plenitudine potestatis concedat infanti legitimitio-

mationem, hæc ei concessa nullum habebit effectum, antequam infans liberè consentiat; uti & collata absentis, priusquam is eam ratam habeat.

5. Quartò requiritur, ut in impetratione legitimationis à legitimando fiat mentio eorum, quibus per legitimationem creari potest præjudicium, ac ita aliorum legitimorum, si quos forte habet pater; quia spectatâ ordinaria potestate, Princeps non censetur velle concedere legitimationem in præjudicium legitimorum; ita AA. passim teste Castrop. n. 20. juxta *Aub. quib. mod. natur. eff. sui. §. si quis ergo.* Neque ab hac legitimorum mentione facienda legitimandum excusat parentum consensus; cum hic non impediatur legitimorum præjudicium; ut Covar. *cit. c. 8. §. 9. n. 7.* Azor. *cit. c. 14. q. 11.* Castrop. *l. c.* Excusare tamen ab ea consensum ipsorum legitimorum; quia tunc cessaret eorum præjudicium, censet Pont. *l. c. c. 7. n. 3.* quod tamen non carere difficultate, asserit Castrop. eò quòd hæc mentio expostuletur, non tantùm ne legitimis fiat præjudicium, sed etiam, ut intelligat Princeps, non esse necessarium, naturales subrogare legitimis. Censet quoque cum Mol. *cit. d. 173. vers. si legitimatio.* in regnis Hispaniæ necessariò faciendam mentionem avi, ubi defunt filii legitimi; quippe illi, cum succedat patri carenti filiis, fit præjudicium per legitimationem; non tamen in illo defectu legitimorum faciendam esse mentionem cognatorum & consanguineorum succedentium ab intestato; cum eis non fiat præjudicium, dum non succedat patri, nisi pater aliter non disposuerit de bonis suis, uti potest, docet cum Covar. *l. c.* & Tiraq. in *L. si unquam. c. de revocat. donat. v. suscepit. n. 5.* Castrop. *n. 5.* Verùm patre mortuo sine alia dispositione, legitimandum necesse habet facere mentionem hæredum venientium ab intestato, quales sunt cognati & consanguinei, quia Princeps censendus est, non velle iis in jure quæsito præjudicare, nisi fortè patri in morte expostulanti legitimationem filii annuerit. Mol. *d. 174.* Azor. *cit. c. 14. q. 10.* Pont. *cit. c. 7. n. 4.* Facienda quoque est mentio substituti in hæreditate patris, casu quo is sine liberis legitimis decesserit; cum & ipse jus habeat in hoc eventu succedendi. Castrop. *n. 4.* Covar. *cit. c. 8. §. 9. n. 8.* citatis aliis. Verùm non solum exprimiendi in impetratione legitimitatis, sed & citandi omnes & soli illi, qui jus ad hæreditatem habent, non impedibile & libera voluntate patris. Castrop. *n. 12.* remittens ad Mol. *de primog. L. 3. c. 3. n. 10.* & Covar. *l. c. §. 9. n. 8.* eò quòd licet filii legitimi, cognati, substitutus contradicuntur præsumantur, eorum tamen contradiclio deserviat ad examinandum, an adsit causa legitima concedendi legitimationem, ideòque citandi. Si verò iis non citatis, expressis tamen Principi, is absolutè concedat legitimationem, hæc valebit; quia potestatem habet illis præjudicandi in jure, quod habent ad succedendum, utpote quod habent ex dispositione legis ab eo lata; ita Castrop. cum Mol. *tr. 2. de just. d. 174. concl. 2. §. 3.*

6. Quintò requiritur ad valorem legitimationis, ut in supplica legitimationis exprimat qualitas illegitimationis non solum in genere, sed & in specie; cum pro diversa ejus qualitate reddatur facilius vel difficilius illius concessio, & ut Princeps sciat, quam gratiam præstet. Sic exprimendum, an sit naturalis, an spurius; si spurius, an natus ex incestu, & quo, an commissio cum matre, sorore, nuru, uxore fratris. An ex sacrilego concubitu

habito cum Sacerdote, religioso vel utroque simul. Abb. in *c. venerabilem. de elect. n. 27.* Mol. *d. 173. n. 28.* Fachin. *l. c. c. 61.* Pont. *l. c. n. 6.* Covar. *l. c. n. 3.* Castrop. *n. 14.* Item an ab Episcopo, ita ut in hoc casu non sufficiat narratum: à Sacerdote; cum dignitas Episcopalis notabiliter aggravet sacrilegium, uti & natum esse ex Sacerdote, qui simul erat Religiosus; ut Mol. *d. 173. vers. qualitates.* Castrop. *l. c.* Item an ex adulterio, & quidem juxta communioem, quam tenent Mol. *l. c. vers. hinc colligitur.* Pont. *l. c. n. 9. juncto. n. 8.* Covar. Castrop. *LL. cit.* exprimendum, num ex adulterio utrimque tali. De cætero hæc limitanda, ita ut opus non sit ea omnia specificè & distinctim exprimere, ubi Princeps generalem concessionem faceret, dicendo: *ex quocunque coitu natus sit, legitimum te reddo.* Covar. *l. c. n. 4.* Castrop. *n. 15.* Mol. *l. c.*

Quæst. 266. Qualiter hæc legitimitatio differat ab ea, quæ fit per subsequens matrimonium.

R Esp. Differt ab ea primò, quòd hæc non nisi naturales, illà verò Principis etiam spurii legitimentur, ut cum communi Azor. *cit. c. 4. §. 14.* Castrop. *l. c. §. 4. n. 2.* quamvis etiam à Principe legitimari consueverint Arg. *novel. 74. c. 1. & novel. 89. c. 9.* Secundò, quòd ea facta per matrimonium sit universalis extendens se ad omnes inhabilitates, etiam jure civili inductas tollendas; hæc, si fiat à Principe sæculari, non extendat se ad inductas jure Pontificio, sed solum ad inductas jure civili, puta ad successiones hæreditarias, majoratus feuda, honores & munera publica sæcularia. Si facta à Principe ecclesiastico ad solas dignitates, officia & munia ecclesiastica, beneficia, ordines sacros. Covar. *l. c. §. 8. n. 15.* Castrop. *l. c.* cum communi; uti hæc distinctius patebunt ex sequentibus.

Quæst. 267. A quibus & ad quæ hæc legitimitatio fieri possit.

I. R Esp. Primò in genere, potestas hæc propriè legitimandi competit Principibus tam ecclesiasticis quàm sæcularibus non nisi supremis, hoc est, jurisdictionem supremam exercentibus, & nulli alteri subiectis; hi enim soli jus abrogare, & legibus derogare possunt, efficiendo, ut qui SS. Canonibus aut legibus civilibus ad certos effectus redditus inhabiles ad eosdem reddantur habiles; ita cum communi Bald. in *L. 1. c. de jure annulor. aur. in pr.* dicens esse de reservatis Principibus. Abb. in *c. per venerabilem. h. t. n. 23.* Mol. *cit. d. 173. v. legitimare.* Azor. *cit. c. 14. num. 5.* Pont. *l. c. c. §. n. 1.* Castrop. *l. c. §. 5. n. 1.* Tales itaque sunt in ecclesiasticis solus Papa, in sæcularibus Imperator, Reges alique Principes dicta jurisdictione suprema & independente gaudentes, qui ut Castrop. leges condere & abrogare possunt; adeòque hæc potestatem propriè legitimandi jure proprio & ordinario in suis dominiis propriis exercent. Unde dum inferiores, puta Legati Apostolici in spiritualibus, Comites Palatini in sæcularibus legitimant, non nisi ex privilegio & potestate commissoria sibi à supremis Principibus (quippe qui, cum ea potestas sit jurisdictionis, eisque competat jure ordinario, eam alteri delegare possunt) concessa legitimant. Circa quod notandum, quòd, cum ea potestas non plenè, sed limitatè con-

ferri